

Slutreplik till Swärd

Ray Baker

Lärare vid CredoAkademin

ray.baker@credo.nu

Jag är tacksam att Stefan Swärd har tagit tid ur sitt alltför ofta hektiska schema för att skriva en respons på min artikel. Jag hoppas att vi genom detta samtal kan likt järn som skärper järn också skärpa varandra (Ords 27:17).

Swärd hävdar att jag gör en komplicerad fråga för enkel genom att nonchalera kyrkohistoria och tolkningstraditioner. Jag står dock vid begränsningarna jag gjorde i min artikel därför att jag ville fokusera på exegetiken. Jag är medveten om att traditionalism har varit majoritetsuppfattningen i den västerländska kyrkans historia, men menar att några tongivande tidiga kyrkofäder såsom Irenaeus och Justinus Martyren var konditionalister, som Swärd medger i sin bok.¹ Frågan om tolkningstraditioner ligger helt enkelt för långt från kärnfråga för att göra den rättvisa i denna korta text. Kyrkofädernas tolkningar av helvetestexterna och själens eventuella odödlighet får förbli fokus för en helt annan artikel.

Min utmaning till Swärd i artikeln var att komma med exegetiska skäl för tron att de ogudaktiga kommer att lida i medvetet tillstånd i oändlig tid. Han svarar med en utläggning om hur vi ska förstå orden evig och *ἀπ ὀλλομι*-gruppen.

Swärd menar att ordet 'evig' pekar i riktning mot tid utan slut. Jag kan också bejaka ordets kvantitativa definition, men menar som han säger angående *ἀπ ὀλλομι*-gruppen att "orden kan ha flera nyanser i den gamla grekiskan" som jag har visat med mina utläggningar av Romarbrevet

16:25 och Judas brev 7. I avsaknad av verser som tydligt visar att människosjälens är odödlig och med starka bevis på motsatsen förblir min mening att Bibeln inte talar om eviga eller odödliga själar förutom när det handlar om Jesus eller troende människor.

Swärd tar också upp meningen bakom orden i *ἀπ ὀλλομι*-gruppen. Här missrepresenterar dock Swärd min position när han hävdar att jag menar att *ἀπ ὀλλομι* måste betyda 'förinta'. Jag skriver uttryckligen i min artikel: "En del traditionalister menar att konditionalister argumenterar att verbet *ἀπ ὀλλομι* och motsvarande substantivet *ἀπ ὀλεια* betyder att det som förgörs eller blir fördärvat upphör att existera. Traditionalister påpekar med rätta att ordet också kan användas om sådant som blir förstört men som inte upphör att existera, exempelvis det borttappade silvermyntet, den förlorade sonen och gamla vinsäckar. Ordet kan betyda förinta, men behöver inte betyda det varje gång det förekommer. Min poäng är att ordet oftast används i kontrast till livet." (s 9). När ordet används i motsatsrelation till evigt liv – som det gör i Johannes 3:16; 10:28 och Matteus 7:13-14 – betyder det evig död.

Styrkan med Swärds respons på min artikel är två insiktsfulla religionsfilosofiska frågor. För det första frågar han vad uppståndelsen fyller för funktion om de ogudaktiga bara ska avrättas eller tillåtas dö. Det är en viktig invändning som Shedd lyfte fram redan för mer än 100 år

sedan. Jag kan tyvärr inte ge ett definitivt svar på frågan eftersom jag anser att Bibeln är tyst på den här punkten. Jag kan dock presentera ett tänkbart svar som passar ihop med det som vi för övrigt vet om uppståndelsen och domen. Det är vedergällning – att domen ska fällas och det eviga straffet utmätas, en övertygelse jag tror att Swärd och jag delar. Annars blir det som Swärd mycket riktigt påpekar, att ateisten har rätt: man dör och så är sagan slut. Ateisten kanske satsade fel i frågan om Guds existens, men ateisten kommer aldrig veta det om inte det finns en uppståndelse och en dom. Swärd ställer följdfrågan i vilket avseende den eviga konsekvensen av konditionalism är värre än vad ateister förväntar sig. Jag menar att de inte förväntar sig möta den levande Guden.

Jag ställer också en följdfråga: vad fyller uppståndelsen för funktion om de ogudaktiga redan lider kval i *hades* eller mellantillståndet? Jag är medveten om att inte alla traditionalister tror att man är medveten i mellantillståndet, men vilket syfte tjänar den kroppsliga uppståndelsen om det blir bara mer lidande av samma art – särskilt om man också tar avstånd från *poena sensus*, fysiskt lidande i helvetet, som många traditionalister gör?

Den andra religionsfilosofiska frågan Swärd ställer handlar om graderingar. Han menar att konditionalism inte läm-

nar utrymme för olika grader av straff om alla möter samma slut, den andra döden. Det är intressant att Swärd lyfter fram det som kritik mot konditionalism eftersom jag redan har riktat samma kritik mot statusprincipen, ett vanligt sätt bland traditionalister för att försvara disproportionaliteten mellan synd och straff.

Trots att lång ifrån alla konditioner anser att människan är medveten i mellantillståndet, anser jag att det är just i mellantillståndet att graderingar mellan synd och straff kan bli både proportionerliga och rättvisa. Jag har dock inte alla svar angående mellantillståndet – Bibelns uppgifter är knapphändiga även i denna fråga – och jag är också medveten om problemet med ett straff som kommer omedelbart efter den fysiska döden, innan man har stått inför domen. Det enda svaret jag kommer på är Jesu ord i Johannes 3:18 att ”den som inte tror är redan dömd.”

Både Swärd och jag delar många grundläggande övertygelser. Vi har båda ägnat största delen av vårt liv åt att uppmuntra och utmana troende människor, sökare så väl som skeptiker att ta den kristna trons sanningsanspråk på större allvar. Även om vi inte är överens om exakt hur konsekvenserna ser ut om man säger ett slutgiltigt nej till Gud, så tror vi båda två att det blir ytterst allvarligt.

Noter

1. *Efter detta: Om Guds kärlek och rättvisa, himmel och helvete* (Örebro:XP Media, 2011), 108.